ANUL VI. — No. 1431 EDIŢIA A DOUA DUMINICA 7 FEBRUARIE 1893

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In **Bucureşti** la casa Administraţiei.
Din *Judeţe* şi *Streinătate* prin mandate postale
Un an în ţară 30 lei ; în streinătate 50
Şease luni „ 15 „ „ „ 25
Treî luni „ 8 „ „ „ 13

Un numĕr în străinĕtate 15 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereşti Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din BUCUREŞTI şi JUDEŢE se primesc:
NUMAI la ADMINISTRAŢIE
din **Străinĕtate,** direct la administraţie şi **la toate oficiele de publicitate.**
Anunciurî la pagina IV . . . . . . 0,30 b. linia
„ „ III . . . . . . 2,— leî „
„ „ II . . . . . . 3,— „ „
Inserţiunele şi Reclamele 3 leî rândul.
La Paris, ziarul se găseşte de vênzare cu numĕrul la **kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.**

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
No. 16, — STRADA ACADEMIEÏ, — No. 16

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
No. 16, — STRADA ACADEMIEÏ, — No. 16

Bucureştî, 6 Februarie 1893

Liberaliĭ şi Conservatoriĭ

II

Am arĕtat faptele anticonstituţionale şi antiliberale ale conservatorilor, pentru vindecarea de boala credulităţiî acelora ce'şî fac ilusie de democratismul boieresc trâmbiţat de aceştî amăgitorî, fapte pe care nicî eî nu le tăgăduiesc, dar pe care le justifică cu argumente reacţionare şi cosmopolite că Ţara nu e pregătită pentru libertăţile scrise în Constituţie, şi că dreptul strĕinilor asupra pămîntuluî ce'l aŭ în statul român, e tot atât de sacru ca şi al Românilor ; fără a voi să ştie aceştî reacţionarî şi cosmopoliţî de ierî, de astăzî şi de mâine, de prescripţiunile legilor Ţĕreî.

Când dar libertăţile şi drepturile cucerite de Naţiune prin lupte titanice, conservatoriî zic că sunt lucrurî de care societatea română nu este aptă ; când pămîntul strămoşesc pe care legile fundamentale ale Statuluî îl pun la adăpost în contra acapărăriî strĕinilor, conservatoriî îl înstrăinează, se maî poate susţine că eî aŭ primit Constituţia cu dragă inimă şi de bună voie ? Muma nu'şî omoară propriul sĕŭ copil. Şi conservatoriî ucid pactul aî căruî părinţî zic că sunt ; eî sugrumă orî ce idee generoasă coprinsă într' însul. Dovadă că le este strĕin.

Conservatoriî, carî la 1848 aŭ chemat în ţară oştirî streine în contra mişcăreî regenerătoare ce nu avea nimic de subversiv ; care la 1866 aŭ detronat pe Alesul naţiuneî numaî pentru că El a aplicat Programa constituţională de la 48, aceştî oamenî cu apucăturî despotice, aŭ primit Pactul de la 66 nu pentru principiile liberale ce el conţine, ci pentru că cuprinde în sine un germen de moarte: *monarchia ereditară*, şi pentru că prin el se dă monarchuluî atâtea prerogative în cât poate să facă ilusoriî toate drepturile şi libertăţile scrise într'însul. Aceste prerogative tot atât de marî ca ale potestatuluî celuî maî absolut, permit Regeluî de a lua miniştriî orî de unde şi orî pe cine, în contradicţie flagrantă cu articolul 31 din Constituţie, numaî să fie unelte oarbe ale scopurilor sale ; de a nu promulga legile când părerile sale ar fi altele de cât ale Legislativeî, în cât, ceea ce un Parlament stupid i-ar da, un Parlament demn n'ar putea să maî ia ; de a proroga Adunările legiuitoare orî când ar voi, chiar şi îndată după constituirea lor, când ar avea interes ca ele să nu vorbească şi să nu ia decisiunî, orî să nu dea vot de blam guvernuluî, spre a lăsa acestuia timp să le corupă, ceea ce face inutil dreptul lor acordat de articolul 95 din Pactul ţereî; de a le disolva orî de câte orî va vrea până ar obosi pe alegătoriî independenţî şi a-î face să părăsească câmpul lupteî legitime în voia sbirilor potereî ; de a numi în toate funcţiunile publice adesea nu pe ceî maî merituoşî ci pe ceî maî servilî ; de a da decoraţiî, care sunt un mijloc de corupţie.

Treî disolvărî ale parlamentuluî date aceluiaş partid, fac cât o lovire de stat. Conservatoriî aŭ avut în favoarea lor această lovire de stat deghisată făcută de Rege.

De soiul acesta sunt fructele ce daŭ prerogativele regale.

Şi o Constituţie care ia Naţiuneî cu o mână ceea ce-î dă cu cea-l'altă, cum n'ar fi fost admisă de conservatorî ? Ca să-şî treacă principiile conservatoare, eî şi-aŭ dat asentimentul la principiile liberale, avênd scopul ascuns ca maî târziŭ să le anihileze prin ajutorul Regeluî în virtutea prerogativelor Luî, cărora nu poate să le reziste o Constituţie ca cea de la 1866.

Şi aceştî pehlivanî sunt crezuţî de naivî că s'aŭ convertit la liberalizm pentru că aŭ votat Constituţia, pentru că aŭ ziare pe carî le-aŭ intitulat *Constituţionale*, şi pentru că şi în timpul când boeriî vin în *provincie* pentru alegerî, le întind mâna şi-î invită la ciaiurî electorale ca să le ia votul, spre a le croi apoî legî ca cele cu starea de asediŭ în timp de pace, cu tribunalele excepţionale, cu şeapte subprefecţî pe o comună, cu noua oştire de gendarmî, cu impositul militar, şi cu cât despotismul rafinat poate să inventeze pentru restrângerea libertăţilor, şi sărăcia oamenilor.

Se miră cine-va că se găsec oamenî să creadă că prin alianţa liberalilor cu conservatoriî de la 1866, pe care ziarele epoceî aŭ numit'o monstruoasă, liberaliî aŭ făcut un pas înapoî, şi conservatoriî un pas înainte, spre a se apropia. Eroarea vine de acolo că nu toată lumea cunoaşte natura partidelor politice. Partidul liberal se aseamănă cu un fluviŭ, pe când partidul conservator este ca un lac. Şi fluviul nu retrogradează din cursul sĕŭ. Poate să întâmpine obstacole, să se abată un moment ; dar numaî un moment, şi iar îşî ia cursul sĕŭ înainte şi tot înainte până la Marea cea mare. Şi Marea cea mare, în politică, nu e regatul, nicî imperiul, ci Republica.

Idealul liberalilor, am maî zis'o şi o repet, e guvernarea Naţiuneî de sine şi prin sine. Primind monarchia ereditară la 1866, renunţaŭ eî la acest ideal? nicî de cum. Şi atât maî bine dacă monarchia se face odioasă prin actele sale. C. A. Rosetti zicea : „Am admis monarchia ca o transiţie. Am făcut regatul ; ne maî rĕmâne să trecem prin imperiŭ ca să ajungem la republică. El mângâia copilul cu gândul la măsa. Primea monarchia, dar obiectivul luî era republica-democratică-socială“.

Ioan Heliade, liberal fără ocolurî, care nu glumea cu principiile, inamic neîmblânzit al monarchieî ereditare, singurul deputat din Constituantă, împreună cu D. Nicolae Ionescu, care n'a admis'o, nu vrea nicî regat, nicî imperiŭ ; nu se juca cu lucrurile periculoase ; şi cuvintele le-a arĕtat în memorabilul sĕŭ discurs pronunţat în constituantă, reprodus în cartea întitulată : *Scrisorî din Exil*. Monarchia, zicea el, maî lesne corupe moravurile de cât prepară avenimentul republiceî. El vrea, după bătrînele noastre datine democratice, Domn român ales, căutat în toate stările societăţiî. Termenul durateî domnieî, îl fixa la cincî anî ca să evite rĕsturnările violente. In cincî anî un Domn n'are timp să se facă urîcios. Şi de ar deveni odios, cincî anî un popor poate să îndure chiar o tiranie, şi să aştepte ca schimbarea să o facă comiţiile electorale iar nu revoluţia cu excesele eî. Şi apoî un guvernămênt electiv ce este alt ceva de cât o republică cu un preşedinte ce se numeşte Domn, responsabil ca orî ce funcţionar public, şi cetăţean ca orî ce membru al societăţiî.

După cum vedem, drumurile ce-şî alesese aceştî doî corifeî aî liberalismuluî eraŭ deosebite, dar limanul la care vrea să ajungă era acelaş : **Demarchia**, cum o numea Heliade, saŭ guvernămêntul poporuluî ; *Republica-democratică*, cum îî zicea Rosetti. Forma aceasta de guvern, este eldorado al liberalilor.

Pentru conservatorî, grădinile încântătoare ale Armideî, este **monarhia** saŭ guvernarea unuia singur, ca în Rusia, şi am putea zice, fără a ofensa adevĕrul, cum e şi la noî. Căcî noî avem numaî forma monarhieî constituţionale, numaî cuvîntul gol al guvernuluî representativ, în colo Regele guvernă singur, cu un fel de Parlament după tipul celor din Egipt, din Tunisia, saŭ din Maroc, fiind-că şi stăpânitoriî acestor state aŭ Megelisele lor de notabilî pe care le numesc : *Megelisele Noastre*, precum primul rege al Românieî zice Adunărilor legiuitoare din Tripolitana de la Dunăre : *Adunările Mele*.

Şi când idealul liberalilor este republica democratică, iar visul conservatorilor monarhia feudală, unde este identitatea de principiî între uniî şi alţiî afirmată de ceî ce nu vĕd devastările ce le fac conservatoriî în instituţiile noastre democratice?

Această identitate de principiî poate că o vĕd în anti-dinasticism. Căcî în opoziţie şi conservatoriî sunt antidinasticî ; ceea ce dovedeşte că dinastia, slabe rădăcinî are în pămêntul românesc. Şi dacă ea caută a se întemeia dând sĕrbători şi petrecerî, pe când Naţiunea să despoaie de suveranitatea eî şi Ţara de pămêntul sĕŭ, se amăgeşte. La curţile luî Carol I şi Ludovic al XVI-lea se da şi maî strălucite sĕrbătorî, şi după ele a urmat carul funebru. Dinastiile se fondează prin respectul legilor ţĕreî peste care ele domnesc, prin protecţia dată persoaneî şi avereî locuitorilor eî, prin garantarea libertăţilor publice, prin împărţirea egală a justiţieî, prin nealterarea drepturilor cetăţenilor.

La noî, instituţiile sunt săpate, Constituţia falşificată şi călcată.

Până când dar se va afla pe Tron o dinastie care şi-a călcat toate îndatoririle ; până când se va afla un partid conservator care a pus securea la rădăcina libertăţilor noastre ; până când fie care cetăţean nu va deveni o sentinelă neadormită a drepturilor ţĕreî sale ; până când piroteala va coprinde corpul social ; şi, până când duşmanul veghiază şi lucrează a-şî apropia avutul material şi politic al Naţiuneî, partidul liberal e necesar, e indispensabil.

Şi când zic partidul liberal, înţeleg pe toţî liberaliî, de la moderaţî până la ceî maî înaintaţî ; de la timizî până la ceî maî îndrăzneţî carî escaladeză muriî despotismuluî şi împlântă drapelul pe cetatea Tiranieî.

Lucrarea lor cea maî urgentă e să facă pe Rege a intra în Constituţia de la ale căreî prescripţiunî s'a depărtat ; a doua, să obţină împuţinarea prerogativelor regale de unde decurg toate relele ; a treia, să facă ca monarchia să fie democratică orî să nu fie.

Cu al cuî ajutor să opereze eî aceste adevĕrate miracole ?

— Cu al Ţĕreî.

Prin ce mijloc ?

— Deşteptând-o.

Ţara e vie, dar numaî, doarme.

Să o sculăm.

Nu zic să o rĕsculăm.

Căcî momentul încă n'a sosit.

N. B. Lŏcusteanu.

A se vedea „Ultime Telegrame“ la pagina III.

INSTANTANEE

Gheorghe Sefendache

Statură potrivită, figură roşcată şi de bull-dog, de altminterî nerespingătoare.

Flăcăŭ unguresc. Legenda spune, că în tinereţele sale se puseră nişte mătuşî pe capu'î si voiaŭ cu orî ce preţ să'l *implice* într'un mariaj, însă dînsul a refuzat eroic, servindu-se de profunda cugetare a unuî filosof din antiquitate. „Vreaŭ—ca toată viaţa mea—să mĕ culc măgar şi să mĕ scol împărat de cât să mĕ culc împărat şi să mĕ scol măgar“ şi până azî s'a ţinut de cuvînt.

E legist non plus ultra. Transilvania 'î stă în gât, şi nu se lasă pân' n'o lua-o. — Acum vre-o 2 anî a scris câte-va articole în *Lupta* contra luî Bismark. Ce-o fi avut cu el, nicî până azî nu se ştie !...

In politică : Cât a stat Brătianu la putere a fost deputat guvernamental, astă-zî e senator român *antiguvernamental*, însă ales de guvern.

Semne particulare : Un fel de, *lasă-mĕ să te las*, şi om cinstit.

Dracu.

Furtuna amânată

In şedinţa de ierî a Camereî s'a întêmplat o furtună.. .. într'un pahar cu apă.

D. Carp a trecut prin frigurile care preced o cădere ; dar n'a căzut, căcî a învĕţat arta de a se încovoia..

D. Ioan Grădişteanu l'a atacat cu o violenţă rară, pentru că a introdus în proiectul de lege al învĕţămîntuluî profesional cosmopolitismul.

D. Carp, pierzêndu-şî cumpătul, a apostrofat pe tînĕrul deputat de R.-Sărat cu epitetul de epileptic.

Aceasta apostrofă încalificabilă a provocat un tumulut îngrozitor ; iar *preşedintele a fost silit să cheme pe ministrul domeniilor la ordine.*

D. Carp s'a supus şi a retras cuvîntul.

Cazul acesta e unic în analele noastre parlamentare.

C. A. Rosetti şi Dumitru Brătianu, fiind preşedinţî aî Camereî, aŭ demisionat în ziua în care aŭ vĕzut că nu maî pot ţinea cumpăna între guvern şi majoritate.

Generalul Manu a preferit să cheme pe ministru la ordine şi a rĕmas.

Un alt ministru, în locul D-luî Carp, şi-ar fi dat demisiunea, când ar fi primit o astfel de lecţiune de la biuroŭ.

D. Carp n'a făcut-o şi a rĕmas ministru pus la ordine.

Acesta este poate preţul cu care D-sa a obţinut luarea în consideraţie a proiectuluî sĕŭ.

Bravo, D-le Carp ! bine aî ajuns ! Şi la maî mare !

Sergenţiĭ de oraş

In atâtea rêndurî am arĕtat şi dovedit că serviciul poliţieî Capitaleî e atât de rĕŭ organizat şi atât de neglijat de către ceî din fruntea luî, în cât acest serviciŭ a ajuns astă-zî un fel de adăpost al tuturor creaturelor sĕlbatice şi necinstite ale societăţeî.

Bătăile îngrozitoare şi jefuirile arestaţilor ce se făptuesc prin diferitele secţiunî de către comisariî, sub-comisariî şi epistaţiî respectivî, nu maî constituesc azî un secret pentru nimenî.

Ba încă s'aŭ vĕzut agenţiî secreţî, aceste fiinţe decăzute, arestând oameniî noaptea pe drum şi jefuindu-î în chiar curtea poliţieî de ultimul gologan pe care îl maî aveaŭ în buzunar.

Sĕlbăticia agenţilor poliţieneştî însă nu e mărginită numaî în stratul celor micî, ea se întinde chiar şi asupra celor cu funcţiunî maî înalte, dar al căror caracter sĕlbatic nu diferă întru nimic de al Cafrilor.

E vorba de tistul Solomonescu, comandantul corpuluî de sergenţî.

De la venirea acestuî sbir în fruntea corpuluî sergenţilor, nenorociţiî de sub comanda sa duc un traiŭ dintre cele maî mizerabile.

Pentru orî-ce lucru de nimic, bieţiî sergenţî sunt bătuţî maî rĕŭ de cât tâlhariî, arestaţî şi amendaţî cu câte 10 şi 20 leî.

In special sergenţiî din compania a II-a sunt adesea obiectul celor maî crude barbariî din partea sbiruluî Solomonescu.

Numaî în ziua de Anul Noŭ, acest sĕlbatec, fiind beat, a bătut peste 20 de sergenţî fără nicî o vină cum şi pe sergentul-major Cambrea şi revizorul Popa Ion.

De sĕlbăteciile acestuî nedemn comandant s'aŭ molipsit şi ceî-l'alţî ofiţerî ; ast-fel că mulţî dintre bieţiî sergenţî, buimăciţî de atâta bătaî şi ticăloşiţî şi-aŭ luat lumea în cap, lăsându-şî chiar şi salariile ce aveaŭ de luat.

In afară de asta tistul Solomonescu când prinde — cum s'ar zice, — puţin la măsea, îî vine imediat poftă de bătaie şi pentru a-şî satisface această sălbăticie o porneşte în inspecţia posturilor unde bate pe toţî sergenţiî carî din nebăgare de seamă nu-l vor fi salutat la trecerea sa în trăsură. Scene de felul acesta s'aŭ observat în maî multe rîndurî, chiar pe calea Victorieî, în faţa teatruluî, tistul Solomonescu suduia într'una din zile de crucî şi de Dumnezeŭ pe un sergent, cine ştie pentru ce lucru de nimic.

Şi toate aceste sĕbătăciî ale tistuluî Solomonescu prefectul Rasty le cunoaşte, totuşî nu vroieşte a curăţi poliţia de el şi a scăpa ast-fel pe nenorociţiî sergenţî de un sbir al căruî loc ar fi maî de grab în ospiciul Mărcuţa.

Se pare că poliţia nu poate fără sbirî de soiul luî Creţu, Solomonescu e tutti-quanti.

Argus.

Ce-ĭ de făcut?

O serie întreagă de legî venite una după alta, şi maî cu seamă o serie întreagă de fapte sĕvîrşite de guvernul conservator, dovedesc cu prisosinţă aceea ce de la început se prevedea : nu se poate judeca un guvern atuncî când el este abia în formaţiune. Pentru ca să-ţî poţî da perfect seama de caracterul politic al uneî stăpânirî, trebue s'o aştepţî la lucru, s'o vezî întărită.

De alt-fel, în lungul şir de ministere care s'aŭ vînturat la cârmă de la 1888 şi până astă-zî, a circulat mereŭ zicĕtoarea asta : *„nu ne acuzaţî în mod anticipat, aşteptaţî să ne vedeţî la lucru şi numaî după aceea pronunţaţi-vĕ.“*

In adevĕr, conservatoriî noştri, căzuţî sub un imens şi general oprobriŭ la 1876, cercaseră ca în opoziţie, amestecându-se şi strecurându-se între şirurile opoziţiuneî liberale şi democratice, să-şî reclădească virginitatea pierdută, reputaţia distinsă.

Eî se dădeaŭ de apărătorî aî libertăţilor sfîşiate de *„regimul minciuneî şi al coruptiuneî ;“* eî aveaŭ lacrămî în ochî pentru fie-care călcare de lege, suspine adâncî pentru orî-ce călcare a libertăţeî, gemete şi tirade pline de foc pentru orî-care trunchiare a *„pactuluî nostru fundamental.“*

Ajunşî la putere printr'o îndrăzneaţă trădare a tovarăşilor de zile grele, lumea s'a alarmat vĕzênd strigoiul conservator că îşî face apariţia singur în fruntea guvernuluî. Atuncî eî aŭ reînceput : *„nu maî suntem ce am fost ; ne-am democratizat, veţî vedea.“*

Aŭ fost orĭ n'aŭ fost crezuţĭ pe cuvênt, nu se ştie. Destul că prefecţiĭ şi sub-prefecţiĭ 'şĭ aŭ făcut datoria în conştiinţă şi aŭ dat Parlamentelor o majoritate guvernamentală destul de însemnată; destul că conştiinţele clare şi independente nu eraŭ organizate; destul că puterea de rezistenţă a celor ce vedeaŭ primejdia era prea slabă. Avem în opoziţie pe de o parte elemente compromise printr'o cădere de abia în ajun, iar pe de alta nişte elemente democratice prea puţin numeroase.

Şi conservatoriĭ s'aŭ întărit, dupa ce aŭ izbutit să împace toate nemulţămirile, să satisfacă toate poftele, să concilieze porto-francul cu porto-foliul, pasul înapoĭ cu pasul înainte.

Astă-zĭ, iată-ĭ aşa cum visaŭ ceĭ maĭ optimiştĭ d'intre eĭ. Dacă nu facem politicianism, trebue să recunoaştem că cel puţin în formă eĭ sunt uniţĭ şi tarĭ. Sunt uniţĭ cel puţin asupra ideeĭ că ţara asta are prea multe libertăţĭ, pe care nu le merită şi care nu convin guvernuluĭ; sunt tarĭ prin aceea că aŭ în Parlament cele două treimĭ trebuitoare, iar în ţară o opoziţie lîngedă, desmembrată, nepregătită pentru o luptă de atac orĭ măcar de bărbătească împotrivire.

Precum după rĕsboiul din 1877 Ion Brătianu ar fi putut face orĭ-ce, pentru că era maĭ tare ca ori când, iar opoziţia maĭ slabă de cum se poate închipui, — tot astfel Lascar Catargiu trece astăzĭ printr'un moment fericit. Are sprijinul Camerelor, concursul prefecţilor, protecţia Palatuluĭ, — iar opoziţia nu are nimic.

Eĭ bine, Lascar Catargiŭ nu-ĭ omul care să nu profite de asemenea prilejurĭ care nu se ivesc pe toată ziua. El şi-a făcut socotelele, el ştie bine că nu se dă vrabia din mână pe cioara din par, — şi s'a pus pe lucru.

Una după alta vin legile cu cel maĭ reacţionar caracter, legile menite să înăbuşească orĭ-ce manifestare de liberalism, de nemulţumire, de revoltă. In fruntea acestor legĭ stă fără îndoială aceea prin care se crează jandarmeria rurală.

Incă odată: e plăcut lucru să-ţĭ facĭ iluziĭ, să brodezĭ apropiate cataclisme ministeriale iminente pe tema neînţelegerilor dintre doĭ deputaţĭ guvernamentalĭ de a şaptea mână; dar jocul e primejdios şi pentru cel care o face şi pentru ţara care suferă urmările acesteĭ politice de bizantinismurĭ, de mahalagisme cu pretenţiunĭ de *înaltă strategie*.

Este maĭ folositor şi maĭ bine să vezĭ situaţia neted, s'o judecĭ aşa cum este, nu cum aĭ dori tu să fie şi s'o expuĭ tuturora, să arăţĭ tuturora primejdia în toată realitatea eĭ.

Eĭ bine, în faţa uneĭ asemenea situaţiĭ, în faţa pornireĭ vădite ce are guvernul conservator, care ar fi rolul uneĭ opoziţiunĭ serioase şi chibzuite?

E simplu: guvernul vine într'una cu legĭ a căror aparenţă e une-orĭ chiar democratică, pe când fondul lor ascunde cel maĭ ortodox reacţionarizm, cea maĭ adevĕrată îndrumare spre ciontirea mult puţinelor de care ne bucurăm. Trebuie decĭ ca pe tema acestor legĭ să facem agitaţia, pe această temă să ne adresăm acelora carĭ sunt de-a dreptul loviţĭ prin legile astea.

De bine de rĕŭ, s'a stabilit în ţară un curent aşa numit „de ideĭ". A trecut vremea când treĭ fraze şi un discurs puteaŭ răsturna guvernele. Astă-zĭ lumea umblă după *ideĭ* precum fluturul umblă după lumină.

Pentru ce opoziţia, — aşa de slabă în Parlament — nu ar face un Parlament al eĭ, unde să adune pe cetăţenĭ, să le explice legiuirile conservatoare şi să le arate soluţiile eĭ? Intrunirile publice nu trebue să se facă numaĭ la zile marĭ pentru aşa numitele *chestiĭ palpitante*. Ele pot foarte bine să aibă caracterul unor şcolĭ, unde cetăţeniĭ să poată învĕţa multe lucrurĭ şi folositoare şi interesante. Căcĭ ce poate fi maĭ interesant şi maĭ folositor pentru un cetăţean, de cât să afle ce soartă îĭ pregăteşte stăpânirea şi cum se pot vindeca relele ce-ĭ vin de la ea?

Aceasta-ĭ o simplă propunere. E o soluţie care credem că-ĭ maĭ utilă de cât tactica veche de a avea ochiĭ aţintiţĭ la sforile ce se trag la palat.

Cultivarea cetăţenilor, nu linguşirea Tronuluĭ, iată singura tactică pe care singurĭ cetăţeniĭ ne-o vor impune în curând.

Quidam.

CRONICA

Maiorul Fritz

A. pentru ce nu mĭ-a dat Dumnezeŭ măcar pe jumĕtate putinţă cât mĭ-a dat voinţă! Căcĭ am pe ziua de astă-zĭ de descris un eveniment pentru care s'ar cere o pană măiastră, o pană care să scrie singură, o pană cum nu s'a maĭ pomenit de când există pene în lume!

Evenimentul numaĭ anunţat şi va face, de sigur, ca inima fie căruĭ român care ţine la ţară şi la Regele luĭ măcar cât ţiganiĭ din *Voevodul*, să sară în sus, să ţopăiască de bucurie.

Ascultaţĭ:

Bunul nostru moştenitor, care a fost înaintat la rangul de *maior* de şi de fapt e minor, a luat în primire comanda Batalionuluĭ de Vînătorĭ din Capitală, cu toată pompa pe care o merită un act atât de măreţ.

Eram la palat, căcĭ am obiceiul de a frecuenta palatul ca orĭ-ce partizan al partidelor istorice, când i s'a adus vestea de surpriza ce'l aşteaptă.

Micul Fritz tocmaĭ se juca în vremea aceea cu o păpuşă. Se juca de-a *Werther*. Când a auzit ce'l aşteaptă, a început a sări în sus şi a face un tapaj infernal.

Imediat a cerut să i se aducă de la Santa din Piaţa Episcopieĭ un cal de lemn cu maşină ca să facă repetiţie de comanda Batalionuluĭ. I-a maĭ adus şi o cutie cu soldaţĭ de plumb, ca să-ĭ mustruluiască.

Sufleor era nenea Candiano, ex-preşedintele de la statue, care nu maĭ putea de bucurie şi striga într'una:

— Bravo, nenişorule, bravo! A, de ce nu te-am avut la Republică? Te aşĭ fi făcut poliţaiŭ în locul luĭ Stan Popescu!

— Da de ce nu vorbesc soldaţiĭ ăştia? întrebă Fritz.

— Pentru că nu se vorbeşte în front! rĕspunse colonelul.

Iar o voce începu a cânta din odaia de alĕturea pe aria din *Nitouche*:

Pentru că,
Pentru că
Sînt soldaţĭ de plumb!

Fritz era totuşĭ încântat. Călare pe calu-ĭ cu maşină; el repetă comenzile pe care i le dicta Colonelul.

— *Pe semi-plutonul din cap în gloată îndeşiţi coloana! Batalion înainte* **Marş!**

— *Pe semi ploton cu cap cu coda îndeşiţ colon-Patalion nainte, ma rog,* **Marş!** repetă Fritz.

Atuncĭ Nenea Nae, camardinerul ex-regineĭ, trăgea soldaţiĭ cu un cordon şi-ĭ punea cu un pas înainte.

Fritz era radios. El făgădui luĭ Nenea Nae că-l face căpitan ajutor la batalion, iar Colonelului că-l decretează vivandieră.

* * *

A doua zi, când să ia batalionul în primire, Fritz fu legat pe un cal, cum leagă D. Strakay pe băieţiĭ de la circ. Nenea Nae mergea alăturĭ şi-l învĕţa într'una:

— Las' că nu cazĭ, puiule! Când e Nenea Nae alăturĭ, fiĭ cu curaj!...

Colonelul îĭ suflă pe la spate.

Se 'ncepu parada.

— Acuma la lucru! zise colonelul.

— *Pe semi ploton cu cap cu coda îndesiţi colon.—Patalion neainte—ma rog,*— Marşĭ! comandă Fritz, după sufleor.

Toboşariĭ sunară „coloana-marş", muzica începu pe *Gigerl*, iar soldaţiĭ porniră luând „arma pe umĕrul drept".

Fritz începu să sară 'n sus de bucurie pe cal, când auzi muzica. Dar când vĕzu că soldaţiĭ pornesc spre dênsul, îl apucă frica.

— Tomnu Gandiano! Tomnu Gandiano! Pentru ce mişcă? Erĭ n'a fost mişcat aşa!

— Apăĭ ăştia nu sunt cu maşină! rĕspunse colonelul.

— A-ha! Trebui oprit maşin! zise Fritz.

Şi începu a striga la batalion:

— Ma rog, opriţ maşin! Opriţ maşin!

Insă soldaţiĭ nu pricepeaŭ nimic. Eĭ veneaŭ mereŭ şi eraŭ gata să dea peste prinţ. Calul se sperie şi noul Mazepa o luă razna peste câmpĭ...

Colonelul, vĕzênd buclucul, opri batalionul, iar Fritz fu prins tocmaĭ pe câmp, sub un copac de care i-se agăţase o ureche, Modernul Avesalom striga într'una:

— Tomnu Gandiano! Ce dracu! Asta este ţara de maşin? Şi copac are maşin!

— Ba nu, Alteţă, răspunse Colonelul, aĭ maşină la urechĭ!

Apoĭ adăogă în gând:

— Dracu mĕ puse? La vreme de bătrâneţe să ajungĭ din preşedinte al statueĭ, madamă de copiĭ!

. . . .

Iar a doua-zi se repezi svonul în oraş, că toate ca toate dar Fritz e un călăreţ fără pereche...

— Da-de *fără pereche*! zicea Nenea Nae.

Iar colonelul spunea intimilor:

— Ce călăreţ, dom'le? Par' că a călărit el? Aşa a fost magnetul caluluĭ!

Kinderfus.

INFORMAŢIUNI

In fine s'a dat o satisfacţie şi Călăraşenilor.

Faimosul poliţaiŭ Măldărescu (Max Bauer) a fost destituit şi dat în judecată.

Graţie denunţărilor publicate prin coloanele acestuĭ ziar, acest poliţaĭ monstru va fi internat acolo unde îĭ este locul.

Abia acum recunoaşte şi oficiosul *Timpul*, că D. Papiniu petrece în Viena unde este angajat cu negocierile ce se urmează între guvernul român şi cel austriac în privinţa încheereĭ uneĭ convenţiĭ comerciale.

Dar de ce *Timpul* ne-a desminţit acum câte-va zile?

Din izvor autentic aflăm că împĕratul Wilhelm va veni în cursul luneĭ Septembre în Capitală.

Fiind în Berlin, D. Alex Lahovary a fost sondat de cancelarul Caprivi dacă s'ar putea face o primire simpatică împĕratuluĭ Wilhelm în Bucureştĭ.

Primind un rĕspuns afirmativ, cancelarul Caprivi a declarat că nu este exclusă posibilitatea ca împĕratul Wilhelm să vie prin Septembre în Bucureştĭ şi să asiste la marile manevre ale armateĭ noastre.

Inainte de a veni în ţară, împĕratul Wilhelm va asista la manevrile din Ungaria de nord-est, la care va fi invitat şi prinţul Ferdinand.

Această vizită avênd caracterul uneĭ manifestaţiĭ indirecte şi puţin amicale la adresa Rusieĭ, D. Al. Lahovary va începe tratărĭ diplomatice cu ministrul de externe al GermanieĭA asupră formeĭ în care se vor face aceste manifestaţiunĭ.

O RECTIFICARE

Domnule Redactor,

In articolul meŭ înserat în preţiosul D-tale ziar de la 6 Februarie sub titlul: *Liberaliĭ şi Conservatoriĭ*, din greşeală de tipar s'a eliminat un cuvînt care schimbă cu totul aceea ce am zis în manuscris vorbind de Puterea judecătorească. In manuscris mĕ exprimam: „Şi dacă tribunalele şi curţile *nu* sunt şi venale, nu e din cauza moralităţiĭ miniştrilor, ci din a educaţieĭ judecătorilor." Ceea ce era un omagiŭ ce le făceam. In imprimat vorba **nu** lipsind, rĕmâne un calificativ ce nu a fost în intenţiunea mea. Acest calificativ ar fi fost şi nedrept, şi nemeritat, şi nedemn de mine care am o desĕvîrşită încredere în probitatea judecătorilor ţĕreĭ mele.

S'a maĭ strecurat o eroare: în loc de *mamuthiĭ catargiştĭ* (un dobitoc ante-deluvian), s'a zis *maimuţiĭ*; dar mamuth saŭ momiţă, tot animale sunt, dincoa saŭ dincolo de potopu luĭ Noe orĭ al luĭ Deucalion.

Te rog, domnule Redactor, să daĭ un loc în coloanele stimabiluluĭ D-tale ziar, bine-voind a primi asigurarea devotamentuluĭ şi stimeĭ ce îţĭ conserv.

N. B. Lŏcusteanu.

Inregistrăm cu plăcere căsătoria D-luĭ profesor George Popa de la liceul Lazar cu gentila D-şoară Horteusia Anghelescu, fiica D-luĭ Lt. colonel D. Anghelescu.

Căsătoria religioasă va avea loc mâine seară la Biserica Albă.

Urăm toate fericirile tinĕreĭ perechĭ.

ŞTIRI TELEGRAFICE

PARIS, 4 Februarie.— Amiralul Buge, comandantul uneĭ devizii a escadreĭ din Mediterana, a murit.

PARIS, 4 Februarie.— Comisiunea armateĭ a esaminat legea cadrelor; ea a decis ca regimentele de infanterie să aibă 3 batalioane cu numĕrul de ofiţerĭ în plus cerut. Ea a emis avisul de a se vota toate sporirile de cadre cerute, fără să se preocupe de sporirea cheltuelilor.

BERLIN, 4 Februarie.—Intr'un discurs de ierĭ la Reichstag. D. de Caprivi a recunoscut că taxele de întrare asupra grînelor constitue o sarcină pentru ţară; nimenĭ n'a fost sacrificat agriculturiĭ, ci maĭ bine zis, s'aŭ făcut sacrificiĭ pentru agricultură.

Contele de Eulenburg a declarat din partea luĭ la Dietă, că guvernul prusian va apăra în mod energic interesele agriculturiĭ şi industrieĭ germane, când se va discuta la consiliul federal tratatul comercial ruso-german.

CONSTANTINOPOLE 4 Februarie.—Contractele pentru construirea de drumurĭ de fer în Asia mica aŭ fost iscalite ierĭ. Ele vor fi schimbate între părţĭ după ce maĭ întâiŭ concesionariĭ vor depune numaĭ o cauţiune de 30 000 lire.

ST.-PETERSBURG, 4 Februarie. — Un bal a avut loc la ambasada franceză. Curtea imperială şi corpul diplomatic aŭ asistat.

S'a pus sub presă şi va apare zilele acestea broşura **Crimele din Dorohoiŭ**, conţinênd istoricul făcut de ziarul *Adevĕrul, comunicatul guvernuluĭ, audienţele D-luĭ Alex. V. Beldimanŭ la D-niĭ miniştri de interne şi de justiţie, raportul ancheteĭ preseĭ democratice, etc.*

A aparut **Chestia republicană** *broşură de propagandă antidinastică şi republicană de* **Eduard Dioghenide.** *Preţul 50 banĭ.*

Se găseşte de vînzare, la toate chioşcurile şi librăriile din Capitală, precum şi la toţĭ vînzĕtoriĭ de ziare din provinciĭ.

Inştiinţăm din noŭ pe cititoriĭ noştrĭ că nu dăm curs niciĭ uneĭ denunţărĭ saŭ scrisorĭ anonime.

Tot ce este de publicat trebue să fie semnat cu numele şi adresa autoruluĭ, care se păstrează de redacţiune în modul cel maĭ discret.

AMINTIRI TRISTE

Plângea... şi suspinele-ĭ sfîşietoare, făceaŭ ca tăcerea din odae să fie şi maĭ tristă şi maĭ zdrobitoare. O durere năstruşică, o disperare grozavă îĭ zbuciuma sufletul de cât-va timp. Urgistă şi de părinţĭ, şi de bărbat, plângea în tăcere, tânguindu-se lumeĭ şi stelelor, ne avênd alt cuĭ să 'şĭ desvĕluiască dureroasa şi trista soartă ce o lovise.

Se uita prin geamul aburit, şi cu toate că nu vedea nimic, în starea desperată în care se găsea, i se părea că vede o lume trecêndu-ĭ pe dinaintea ocilor eĭ slăbiţĭ de plâns. I se părea că se vede iarăşĭ copilă, abia cu un an în urmă, fericită, surizĕtoare, cu sufletul plin de idealurĭ, de visurĭ fericite, cu faţa îmbujorată şi tot-d'auna senină, ne ştiind ce este suferinţa, ne avênd idee de patimele şi mizeriile ce frământă lumea. Trăia cu părinţiĭ sĕĭ, carĭ, de şi foarte severĭ cu dênsa, totuşĭ nu o făceaŭ să sufere din cauza aceasta.

Era copilă, şi lacrămile ce le vĕrsa poate atuncĭ, şi tristeţea, treceaŭ aşa de iute, ca şi cum un nor de ploae vara, după care soarele iese şi maĭ frumos, şi maĭ strălucitor,

Dar, într'o zi,—fatală zi,—îl vĕzu şi îl iubi! Il iubi cu o sinceritate îngerească, dar cu o aşa patimă că niciĭ pe patul de moarte şi părăsită de el, nu se micşoră.

Şi el de asemenea se arĕta că o iubeşte. Iĭ spuse dragostea sa, îĭ spuse că fără dênsa, nu va putea trăi, şi părinţiĭ ne avênd ce face, 'i uniră pentru vecie. Dar crudă vecĭnicie!...

Nu trecură niciĭ zece lunĭ, şi el, de felu-ĭ svênturat, neconstant, o părăsi, o alungă la părinţĭ. De geaba fură lacrămile eĭ, suspinele eĭ ce arĕtaŭ o durere şi o desnădejde cumplită; în zadar, inima-ĭ de piatră nu se înduioşa.

Gonită, despreţuită, se duse la părinţĭ. Insă, aci, în loc de a întâlni cuvinte mângâietoare, din contra, imputărĭ, vorbe ce o atingeaŭ cumplit. I se zicea că nu a ştiut cum să se poarte cu bărbatul, că n'a ştiut să-l menajeze, şi de aceea a alungat-o! Eĭ, o copilă încă, să i se impute că n'a ştiut să conducă pe un bărbat ajuns deja la maturitate!?... Ca şi cum acesta ar fi rolul uneĭ femeĭ îndată ce a contractat o căsătorie.

Cicălită. azĭ mâine de părinţĭ, zdrobită şi descurajată prin părăsirea aceluia pe

---

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

(54)

FORTUNÉ DU BOISGOBEY

Blana spânzuratului

(Urmare la Koja sângerată)

CAPITOLUL III

Iată o sută de francĭ, doică, zise ea repede. Dute acasă, vesteşte pe bărbatul D-tale că s'a găsit muma acestuĭ copil, şi aşteaptă venirea noastră care nu va întârzia.

Doica mulţămi cu înflăcărare şi nu aşteptă să maĭ fie rugată ca să plece. Intinse D-reĭ Lestérel rumeniĭ obrajĭ aĭ copiliţeĭ care adormise cu zîmbetul pe buze, şi porni pe scară.

D-na Cambry şi tînĕra fată, se scoborîră de asemenea fără să'şĭ zică un singur cuvînt. Locul ar fi fost rĕŭ ales ca să'şĭ schimbe impresiunele. Se urcară în trăsură; D-na Cambry dădu ordin să le ducă în strada Ponthieu şi de abia valetul închisese uşa, că ea zise c'o voce mişcată:

— Berto! nu'ĭ adevărat, nu'ĭ aşa?

— Nu, murmură Berta. Sunt pierdută, dar Matilda e scăpată.

— Eştĭ sublimă. Şi o să fiĭ rĕsplătită de acest devotament. Stingerea urmăririĭ e semnată chiar astă-zĭ.

D-na Lestérel făcu un gest de indiferenţă.

— Am să mĕ duc immediet la D-nu Darcy, să'ĭ spun...

— Nu'ĭ spuneţĭ nimic... D-nă, vĕ rog prea mult.... fie-vĕ milă de nenorocita mea soră.

— Sora D-tale nu maĭ e în causă, de oare ce D-ta aĭ împins abnegaţia până la a declara că acest copil e al D-tale. Veĭ repeta această declaraţie dinaintea D-luĭ Darcy, şi...

— D. Darcy nu mĕ va crede.

— Nu, negreşit. Dacă şi-ar putea închipui o clipă c'aĭ greşit, i-ar fi uşor să s'asigure de contrariŭ.

D. Crozon, care lipsea din ţară de doĭ anĭ, a putut să se înşele, dar eŭ care, n'aŭ trecut opt zile fără să nu te vĕd, D. Darcy chiar care te-a întâlnit adesea la mine, ştim bine că asta'ĭ cu neputinţă.

— D. Darcy nu mĕ va crede, conveniţĭ. Va fi decĭ ţinut să deschidă o anchetă asupra conduiteĭ suroreĭ mele.

— Pentru ce? Ce'ĭ pasă judecătoruluĭ dacă aĭ lucrat pentru dênsa orĭ pentru D-ta însăţĭ? El nu se va preocupa de cât să verifice întrebuinţarea timpuluĭ D-tale în noaptea baluluĭ de la Operă.

Şi de acum, nimic nu'ĭ maĭ uşor. Doica va fi interogată; ea va declara că aĭ fost la dênsa la ora unu saŭ două din zorĭ, şi că eraŭ patru când aĭ părăsit'o. Va maĭ rĕmâne de ascultat femeia care a venit să te caute la mine. Aĭ s'o numeştĭ...

— Nu... nu... ar fi să trădez un secret pe care...

— Pe care D. Darcy îl va ghici fără multă greutate; şi, îţĭ repet, dragă Berto. că orĭ ce s'ar întâmpla, D-na Crozon nu va fi compromisă. Nu te feri de mine; spune'mĭ cine'ĭ acea femee? Iţĭ pot promite că D. Darcy nu va întreba-o de cât un lucru: unde a fost cu D-ta după ce aĭ părăsit drumul d'Eylau. La Operă, fără îndoială.

— Da... ea m'a aşteptat în trăsură.

— Ceia ce mĕ şi gândeam. Are s'o maĭ întrebe încă câtă vreme aĭ stat la bal şi unde apoĭ te-a condus? Depoziţia eĭ va confirma pe a doiceĭ care se şi acordă perfect cu faptul dominuluĭ găsit pe bulevardul exterior, în apropiere de strada în care locueşte dênsa. Totul va fi terminat în astă-seară, dacă'mĭ spuĭ numele şi adresa acestuĭ martor indispensabil. Ş'apoĭ, n'ar fi maĭ bine ca să nu'l maĭ caute cu agenţĭ poliţieneştĭ care, poate, n'ar lucra în mod destul de discret?

— Aveţĭ dreptate, D-nă, trebue să ştiţĭ totul. Acea femee, e servitoare într'o casă... unde s'a născut copilul şi unde dênsa a stat până ce am găsit o doică... era foarte devotată suroreĭ mele... maĭ târziŭ, după sosirea cumnatuluĭ meŭ am recurs din noŭ la serviciile eĭ... 'Mĭ era teamă să nu fiŭ urmărită, şi o trimeteam pe dênsa la doică în locul meŭ.. O chiamă Victoria şi e în serviciul uneĭ doamne Verdon... strada Trandafirilor, la Montmartre... O pot găsi-o uşor, dar dacă D. Darcy o chestionează asupra persoaneĭ care a dat naştere în acea casă...

— Nu te teme de aşa ceva; D. Darcy e liber să dirige instrucţiunea după cum crede.

N'are de dat socoteală nimănuĭ şi înţelege perfect situaţia D-tale. Iţĭ mulţămesc de încrederea ce aĭ în mine. N'o să aĭ a te căi? căcĭ mâine nu va maĭ rĕmâne nimic din această învinuire absurdă.

Dar iartă-mĕ că abordez un alt subiect, un subiect maĭ delicat. Sunt amica D-tale Berto, o ştiĭ, amica D-tale sinceră. N'o să ieĭ în nume de rĕŭ dacă'ţĭ voiŭ vorbi cu inima deschisă. Eĭ bine, 'mĭ e teamă ca D. Gaston Darcy să nu sufere de această eroică hotărîre a D-tale; căcĭ, nu trebue să'ţĭ ascund că unchiul sĕŭ se va crede obligat să'ĭ spună aceia ce'ĭ voiŭ spune eŭ.

— De nu i-ar spune-o unchiul sĕŭ, i aşĭ spune eŭ. Doresc chiar ca el s'o afle de la mine de cât de alt cine-va.

— Recunosc în asta lealitatea D-tale; cu toate acestea însă, e maĭ bine să laşĭ această sarcină D-luĭ Roger. Cuvêntul unuĭ magistrat va avea maĭ multă autoritate de cât al D-tale; şi D. Roger va şti să spună totul fără să compromită pe sora D-tale şi fără să lase a plana asupră'ţĭ umbra vre-uneĭ bănuelĭ.

— Bănuială, ziceţĭ? Dacă aşĭ crede că nepotul sĕŭ s'ar îndoi de mine, aşĭ prefera de o mie de orĭ să mor.

— Gaston te iubeşte nebuneşte şi amor fără gelozie nu merge. Cine ştie dacă nu'şĭ va face ideĭ greşite în privinţa aceluĭ copil?

— Atuncĭ, aşĭ regreta amarnic că'ĭ pricinuesc o mare durere, dar n'aşĭ reveni asupra ceia ce am zis. Pentru ca sora mea să trăiască, trebue ca reputaţia mea să moară. Vreaŭ ca toată lumea să creadă că eŭ am greşit. Salvarea Matildeĭ şi copiliţeĭ eĭ, e cu acest preţ.

(Va urma).

care îl iubise maî mult ca viaţa, despe-rată de a maî găsi fericirea în această lume; în această stare sufletească, turbu-rată şi desnădăjduită, 'î trecu prin minte ideia neferictă că numaî în mormênt îşî va găsi liniştea ce căuta, că în mormênt va scăpa de suferinţele acesteî lumî. Şi, de aceia, în locuinţa tristă a odăieî sale, plângea, luându-şî adio de la lumea care de la întêiul pas ce făcuse într'ênsa, o în-tâmpinase cu durerî şi nefericirî.

* *

Noaptea înainta în linişte şi luna bălae şi rece, nesimţitoare, privea din înălţime-î la toate patimele ce sbuciumă acest pă-mînt. Stelele păreaû lovite de lumina re-gineî palide, şi câte-un ţipêt strident de cucuvae se auzea în noaptea adîncă. Pă-rinţiî nu eraû acasă. Rĕmăsese singură cu durerea-î şi cu hotărîrea-î de moarte. După ce maî privi încă odată prin gea-mul aburit, la lumea tăcută şi nesimţi-toare, se puse la masa de scris şi scrise... scrise cu mâna tremurândă, pe când din ochî şiroae de lacrimî îî curgeaû:

„Aşa de tînĕră mĕ duc, din această lu-me, pentru a scăpa de nişte durerî, de nişte suferinţî.. pe care nu le maî puteam îndura!... Mĕ duc, cu inima-mî în flacărî, cu sufletul sdrobit... cu o speranţă de li-nişte, de pace, că voiû întâlni! Aci, nu maî puteam sta; ruine, întunerec vedeam pretutindenî, şi de totul, desgustul mĕ alun-ga. Nu mĕ criticaţî, voî, ce rămîneţî în viaţă, căcî de a-ţî fi suferit un sfert cât mine, şi aţî fi făcut ceea ce eû am fă-cut, v'aşî fi dat dreptate, v'aşî fi ertat.

„Ertaţi-mĕ dar şi voî, că n'am avut pu-terea, de a duce până la sfîrşit carul vie-ţeî, jugul suferinţeî! Şi voî părinţî, şi tu bărbat veţî rĕspunde în locul meû, de o maî fi vre-o rĕspundere!“...

Lacrimele o înecară. Se sculă, împleti-cindu-se, şi trecu în odaia părinteluî seû. Puse ia întâmplare mâna pe o puşcă cu două ţevî, o luă şi trecu cu ea în odaia eî. Aci, după ce încue uşa, luă două sforî, le legă cu două din capete de piedicile puşteî, iar cele-l'alte două de piciorul cri-vatuluî. Trase apoî cocoaşele şi lipi gu-rile ţeviilor de partea pieptuluî din spre inimă. Apoî, ca halucinată, smuncind puş-ca, două detunăturî ca una rĕsunară în noapte... şi în aceeaşî clipă căzu jos ca trăsnită.

A doua zi, clopotele cu glasul lor tân-guitor şi trist, vesteaû cum că încă o fi-inţă părăsise astă lume; pe când maha-laua, vorbind în taină, clătina din cap, zi-cênd: „rătăcita, s'a supus ispiteî diavolu-luî, şi ş'a dat sufletul luî!“

Tecuci **Gh. din Zagavia**

DIFERITE STIRI

DIN ŢARA

Temperatura Observaţiunea caseî **A. Menu et C-nie**, opticianî, Calea Vic-torieî 83, pe ziua de 6 Februarie *1893*.

Miezul nopţiî	— 0
7 ore dimineaţa	+ 2
Amiazî	+ 2.5
Inălţimea barometrică	767
Starea cerului: brumat	

*

Concursul şcoaleî practice de tragere la ţintă a ofiţerilor, s'a terminat. Locotenen-tul Constantinescu, din reg. 26, a luat pre-miul I, o armă Manlicher; sub-locotenen-tul Ivanovicî, din reg. 27, premiul al II-lea, un revolver; locotenentul Manolescu, din bat. 4 vênătorî, premiul al III-lea, două spade.

*

Sâmbăt, 20 Februarie curent, se va da în Palatul Ateneuluî, *Concert* şi *Teatru*, în beneficiul simpaticuluî artist Al. Moru.

*

Amintim cititorilor noştri că astă seară, Sâmbătă, se va da în Sala Orfeû, splendidul bal al Clubuluî muncitorilor.

*

Am maî primit pentru vĕduva Pocorni suma de leî 7. Din partea D-luî C. Con-stantinescu 50 banî, un socialist-revolu-ţionar 50 banî, D-nele M. B. 2 leî, O. B. 2 leî, E. S. 1 leû, N. Vl. 1 leû.

*

Societatea *Progresul silvic* 'şî va începe anul acesta seria interesantelor sale con-ferinţe mâine, Sâmbătă, când D. Marin Pe-trescu, unul din membriî sĕî ceî maî dis-tinşî, va vorbi despre *Albinărit*.

Această conferinţă e publică şi se va ţine sub preşedenţia D-luî Ioan Kalenderu, administratorul domenielor Coroaneî şi preşedintele societăţeî, în unul din saloa-nele localuluî aceleî administraţiunî, situat în strada Ştirbey-Vodă, No. 3.

Inceputul e la orele 8 seara, precis.

*

DIN STRAINATATE

Incă din primele zile ale sesiuneî sale, parlamentul sêrb se va ocupa cu proiec-tul de construire al drumuluî de fer de la Niş la Kladova, pentru a stabili o legă-tură cu linia Belgrad-Niş şi cu reţeaua română la Turnu-Severin.

In curênd vor începe negociaţiunile în această privinţă cu guvernul român.

*

In maî toate oraşele din Belgia, consi-liele comunale aû organizat referendum în cestiunea sufragiuluî universal. Aceste consiliî aû expediat tutulor cetăţenilor bu-letine carî coprin un fel de cestionar *pro* şi *contra* sufragiuluî universal. Cetăţeanul venind la vot, tramponează una din ces-tiunî pe care o împărtăşeşte şi astfel la despuerea scutinuluî, se poate şti dacă po-pulaţiunea din cutare oraş este saû nu pentru sufragiul universal.

In oraşele în care s'aû efectuat deja re-ferendum, rezultatul a fost că aproape u-nanimitatea populaţiuneî s'a rostit pentru.

*

File rupte din Album

Iî şade bine chiar progresuluî de a res-pecta ceea ce înlocueşte.

Nisard

*

Inima omuluî indiscret este o carte deschisă, în care toată lumea poate citi

Sully Prudhomme

*

Minciuna, chiar când are un caracter oficios, are tot-d'auna ceva respingător pentru omul delicat.

Ibsen

*

Lenea, cât de amorţită ar fi, fac maî mult rĕû de cât toate pasiunile omeneştî la un loc.

Arnault

* * *

Un ultim cuvênt

Se citeşte acuzatuluî hotărîrea prin care e osîndit la 20 de anî muncă silnică, după care urmează dialogul următor:

Preşedintele: —*Acuzatule! aî ceva de adăogat.*

Acuzatul: — *Nu! D-le preşedinte! poate că aşî avea ceva... de scăzut.*

Desbaterile Parlamentare

CAMERA

Urmarea şedinţeî de la 5 Februarie 1893

D. Carp maî spune câte-va cuvinte şi emoţionat se retrage.

D. N. Fleva ţine un discurs criticând legea D-luî Carp şi terminând zice că ju-nimiştiî aû corupt moravurile, aû intro-dus şcoala despotismuluî şi a servilis-muluî.

D. Take Ionescu critică inconsecinţa liberalilor în chestia evree şi face apel la majoritate să fie unită.

Se cere închiderea discuţieî şi D. A. C. Cuza vorbeşte contra. Discuţia se închide.

Se votează art. 1—17 cu modificarea la art. 2 că învĕţămîntul profesional este public şi *grătuit gentru românî*.

Şedinţa de la 6 Februarie 1893

Şedinţa se deschide la ora 1 jum. sub preşi-denţia D-luî general Gh. Manu.

Prezenţî 110 deputaţî.

Se fac formalităţile obicînuite.

Se votează indigenatul D-luî Manole Grigoriu şi recunoaşterea calităţeî de ce-tăţean român D-luî Margaritopolo.

Se respinge cu 67 bile negre, fiind 7 albe pentru, indigenatul D-luî Nicolaidi. (Craiova).

D. I. Lahovary depune un proect de lege prin care orî-ce român născut în ţară streină, se va bucura de toate drep-turile ţĕreî sale, îndată ce-şî va dovedi naţionalitatea.

Se intră în ordinea zileî şi se ceteşte art. 18 din legea organizăreî învĕţămîn-tuluî profesional.

SENATUL

Şedinţa de la 6 Februarie 1893

Preşedenţia D-luî Gh. Cantacuzino.

Prezenţî 79 senatorî.

La ordinea zileî urmarea discuţieî pe ar-ticole asupra legeî consiliilor judeţene.

D. Gr. Tocilescu citeşte art. 4.

D. Dim. Sturza propune un amenda-ment prin care cere să se respecte art. din legea veche.

D. G. Mârzescu explică amendamentul D-luî Sturzea şi cere suprimarea artico-lelor care vorbeşte de delegaţiunea jude-ţeană, şi spune că este o diviziunea a-ceastă delegaţiune, de vreme ce atribuţiile se daû Prefectuluî.

Ultime Informaţiî

Panamaua Sf. Spiridon din Iaşi

Evenimentul zileî la Iaşi sunt hoţiile de la Sf. Spiridon.

Descoperirile ce se fac sunt din ce în ce maî grave.

La început se credea că totul se re-duce la o negligenţă din partea serviciu-luî de înregistrare, mandatare şi maî ales din partea personaluluî casiereî. Astă-zî reaua credinţă a acestuî personal e pe deplin stabilită.

* * *

Iată câte-va versiunî care circulă în public:

Sub-casierul, Gr. Maximescu, era esclu-ziv însărcinat cu manipularea banilor ca-seî. Se zice că există în această privinţă un proces-verbal al Epitropilor.

La inspecţiunea ce s'a făcut la domi-ciliul luî Maximescu s'aû găsit ţidule în formă de scrisorî din partea D-luî G. Holban, casierul, care roagă pe Maxi-mescu, sub-casierul, să-î dea cutare sumă asupra lefeî luî.

Aceasta dovedeşte că D. Holban, deşi casier, nu era autorizat a manipula ba-niî Epitropieî, favoare acordată de Epi-tropie numaî luî Maximescu.

* *

Ceea-ce a agravat poziţiunea luî Maxi-mescu e împrejurarea următoare:

In una din zilele trecute, scoborîndu-se în *gherghirul* caseî (o camerĕ de siguranţă, în sub-sol, boltită) însoţit de un funcţio-nar inferior al Epitropieî şi de un odagiû, se repezi la grămada de hârtiî înprăştiate pe jos în cea maî mare desordine şi luând o scrisoare de de-asupra o puse în bu-zunar.

Atitudinea luî Maximescu, părând sus-pectă funcţionaruluî inferior ce-l însoţea, acesta se duse în camera Epitropieî şi spuse unuia dintre Epitropî scena la care fusese martor.

Epitropul chiamă în camerĕ pe Maxi-mescu şi-l întreabă ce a pus în buzunar. Maximescu rĕspunde îngăimat că nimic. Epitropul îî pune mâna în buzunar şi scoate un plic în care eraû **10 miî** de leî.

S'a cercetat pe urmă registrele şi s'a constatat că aceî **10 miî** de leî, de şi primiţî, n'aû fost trecuţî ca banî intraţî şi nu se găsesc operaţî în niciî un registru.

* * *

La intrarea D-luî Gr. Ghica-Deleanu ca Epitrop, D-sa ar fi exprimat dorinţa de a se face o inspecţie caseî; dar D. prim-epitrop A. D. Holban l'a asigurat că totul e în regulă. D. Ghica insistă maî departe, iar D. Holban peristă a-î da ace-leaşî asigurărî.

Atuncî D. Ghica propune D-luî Holban să facă împreună un proces-verbal avênd acest înţeles, că dacă D. Ghica a dorit să se facă o inspecţie caseî, iar D. Hol-ban l'a încredinţat că totul e în regulă. D. Holban a primit propunerea—şi pro-cesul-verbal, semnat de toţî epitropiî, nu s'a cusut la dosar, de oare-ce D. Gr. Ghica-Delenî l'a luat în păstrarea D-sale.

* * *

Până acum se credea că totalul fur-turilor de la Sf. Spiridon ar fi de **62,700 de leî.** Astăzî acest total se evaluează la o sumă cu mult maî mare. In fie-care zi se fac nouî descoperirî. Se crede că s'aû furat în totul la **300 de miî de leî!**

* * *

Alaltă-erî s'aû lansat mandate de are-stare în contra luî Gr. Maximescu, sub-casierul, şi Ioan Borcea, şeful serviciuluî de registratură.

Când procurorul şi judecătorul de in-strucţie s'aû dus la casa Epitropieî ca să vadă de este loc să execute manda-tul, Maximescu era acolo. El eşi atuncî în balcon *şi se aruncă de la rîndul al doilea în stradă.* Şi-a scrintit un picior şi s'a lovit la cap. Ranele nu sunt grave. Pacientul a fost trecut în căutarea spi-talului şi pus sub paza poliţieî şi a douî jandarmî. *Ioan Borcea a fost depus de alaltă-erî.*

* * *

E de notat că cu opt zile înainte Gr. Maximescu şi-a pierdut soţia. Aceste ne-norocirî, una după alta, asupra unuî om, fac pe mulţî să-l compătimească.

* * *

La unul din odagiî, făcêndu-se perche-ziţie acasă, s'aû găsit **8 miî de leî** îngropaţî. Se zice că el ar fi făcut măr-turisirî că aceştî banî i-aû fost daţî de către Maximescu, pentru ca să nu facă denunţărî în contra luî.

* * *

Viaţa pe care o ducea Maximescu era destul de modestă, pentru ca să nu deş-tepte bănuelî. E dovedit deja că el juca la bursă cu baniî Epitropieî prin mijlo-cirea bancheruluî Jak Jurist.

* * *

Maximescu a fost destituit.

In locul D-luî G. Holban, casierul, s'a numit pe D. Harnagea sub-casierul ca-sieriei generale a judeţuluî Iaşî.

* * *

Se zice că cea maî mare parte a per-sonaluluî Epitropieî va fi înlocuit.

Publicul aşteaptă cu nerăbdare să cu-noască rezultatul adevĕrat al ancheteî.

In curînd alte lămurirî.

Corespondent.

Consiliul comunal al Capitaleî se va întruni azî după amiazi la orele 4 pentru a procede la alegereă unuî noû primar.

D. Lascar Catargiu a notificat azî primărieî că a primit demisiunea D-luî Gr. Triandafil.

D. Nicu Filipescu e singurul can-didat.

Azî s'a ţinut la palat un consiliû de miniştri sub preşedinţa Regeluî.

După o vie discuţie toţî miniştriî s'aû declarat solidarî cu D. P. Carp şi cu proiectul D-sale privitor la în-vĕţămîntul profesional.

Decî, dacă articolul 59 nu se va primi ast-fel cum el este redactat de D. Carp, atuncî suntem în plină criză ministerială.

Ultime Telegrame

PARIS, 5 Februarie. — Cea maî mare parte a ziarelor găsesc că votul de ierî a schimbat puţin situaţia precară a guver-nuluî. Conservatoriî cred că majoritatea republicană de la 16 Februarie va avea puţină stabilitate.

Cu toate acestea, organele radicale atri-buie discuţiuneî un succes, acela că s'a împotrivit manoperilor D-luî Cavaignac, care va trebui să renunţe la preşidenţia cabinetuluî şi a aştepta preşidenţia Repu-bliceî.

BRUXELLES, 5 Februarie. — Camera. Ministrul de rezbel a menţinut blamul pronunţat în contra coloneluluî Wykers-tovt. Generalul Brialmont a protestat în mod violent, şi reproşează deputatuluî Worste de laşitatea luî. Generalul a fost chemat de două orî la ordine.

ST.-PETERSBURG, 5 Februarie.—Con-siliul Imperiuluî a fixat detaliile proiec-tuluî de imposit asupra locuinţelor, care va intra în vigoare de la 1894.

NEW-YORK, 5 Februarie.—O telegramă din New-York a ziaruluî *Sun* anunţă că D. Harrison a autorizat pe D. Foster să vînză obligaţiunî, orî de câte orî crede că va fi necesar pentru menţinerea rezerveî de aur a Statuluî.

ROMA, 5 Februarie. — D. Giolitti a desminţit în mod categoric la Senat ipo-tesa că el ar avea de gând să provoace o criză ministerială.

BERLIN, 5 Februarie. — Reichstag. Rĕs-punzênd D-luî Kanitz (conservator), care a vorbit contra tratatelor comerciale, D. Marchall a declarat că acest discurs pro-povĕdueşte renunţarea la târgul străin. Aceasta ar constitui o ruptură cu princi-piile legislaţieî vamale de la 1879, care vizează nu numaî păstrarea pieţeî interi-oare, dar şi a celeî exterioare.

D. Maltzalm, secretar de Stat, a zic că guvernul va căuta să oprească scăderea argintuluî şi că pentru aceasta nu e ne-voie de aşteptat propunerile din Buxelles.

D. de Caprivi a criticat în mod viû agitaţia ce se face împrejurul „miserieî agricole.“ El a zis că, cu cât partidele vor să înainteze pe căile economice, cu atât e de datoria guvernuluî de a veghia ca interesele generale ale politiceî să nu fie atinse. Primul lucru necesar pentru a vindeca Germania este energia, prudenţa. Orî ce schimbare de persoane ar fi urmată de o sdruncinare. El îşî va păstra dar po-siţiunea, nu pentru el, ci maî mult pentru împĕrat şi imperiû.

Menu pentru balul „Obolul“

Sămbâtă 6 Februarie 1893.

Huitres d'Ostende
Caviar
Consommé de Volaille
Nicetre Sauce Riche
Homard à la remoulade
Galantine de volaille
Pâté de foie gras de Strasbourg
Chaufroix de Perdreaux
Chaufroix de poulets à la Reine
Filet de boeuf à la gelée
Noix de veau à la gelée
Râble de Lievre id.
Agneau roti id.
Dindoneaux id.
Faisan de Bohaine
Salade Italienne

Patisserie & Dessert

Nicorester vieux
Dragasan Cab.
Fruit & fromage
Café

Preţul pentru tacâm leî 10

Din Focşani

Primim următoarele liniî din partea D-luî I. I. Langa, cu rugămintea ale publica:

Prin No. 12 al jurnaluluî **Putna** din Focşanî, se face o dare de seamă a con-certuluî dat în seara de 21 Ianuarie acest an—prin care se arată că Societatea Doam-nelor Române din Focşanî dorind să spo-rească capitalul şcoaleî de copile sărmane şi a aziluluî de infirmî, a luat iniţiativa să dea o serată muzicală literară în ase-menea scop; şi după ce descrie cum s'a urmat conferinţa ţinută de D. profesor Lupu, apoî bucăţile şi persoanele ce aû luat parte la concert—arată că realisân-du-se un beneficiû de 1500 leî, societatea D-lor a oferit aziluluî 500 leî—lucru cu totul neesact, şi pentru care vroesc a da o mică desluşire: Era ştiut şi convenit între comitetul Doamnelor şi comitetul aziluluî a se da o serată muzicală lite-rară în folosul acestor ambe instituţiî un anume: ca din produsul acesteî serate scoţîndu-se micele cheltuelî, carî de alt-fel aû fost cam ecsorbitante, restul să se împartă egal la ambele instiţiunî; suprins am fost însă când am vĕzut că pe lângă că partajul a fost cu totul nedrept, dân-du-se pentru azil numaî suma de 500 leî în loc de 750—dar că şi acea sumă, a fost oferită (!) aziluluî de către societa-tea Doamnelor; pentru care îmî permit ca unul ce am luat parte integrantă la acea serată, şi am cunoştinţă exactă de tovărăşie făcută, a respinge cu indigna-ţinue cuvîntul de ofrandă, rugând şi pe comitetul societăţiî Doamnelor a arăta societăţieî focşănene dreaptă tovărăşie din-tre aceste ambe comite, şi că în reali-tate comitetul aziluluî a oferit 250 leî maî mult şcoaleî de copile sărmane din 750 leî ce i se cuvenea de drept, iar nicî de cum comitetul Doamnelor, aziluluî de in-fiirmî.

I. I. Langa.

Act de mulţumire

Subsemnatul Joseph Steiner, profund re-cunoscător D-luî dr. Velescu, medic din Calea Victorieî 27 pentru desinteresarea şi nobila îngrijire ce a pus de a mĕ în-vĕţa pe cât de mult posibil lucrările me-canice preparatoare dentare în curs de un de zile, cât am fost elevul D-sale, cum şi pentru protecţiunea şi înlesnirea ce mi-a acordat ca să plec la America spre a ur-ma carsurile colegiuluî dentistic din Phi-ladelphia mĕ simt dator a îî arĕta prin publicitate adânca mulţumire şi neperi-toară recunoştiinţă ce îî voiû păstra în toată viaţa mea.

J. Steiner
Student în chirurgie dentară.

MARELE CIRC ITALIAN

Director proprietar Cesar Sidoli

Sâmbăta 6 Februarie 1893

Sâmbăta. Reprezentaţie High-Liffe.
Debutul a maî multor caî bine dresaţî.
Debutul directoruluî *C. Sidoli, Francisco Sidoli.*
Clovniî Beketov, Fraţî Rasteli al doilea debut al trupeî Freteline, debutul mis Hariete, mis Gordon, mis Eugenie: Trio-Palo.
Debutul tuturor clovnilor aî Circuluî.
La fine mare Pantomima: *Fluerul Fermecat.*
Mâine 2 reprezentaţiî.

Cu stimă
Director-proprietar, **Cesar Sidoli.**

TEATRE-CONCERTE

6 Februarie

Teatrul National. — Diseară *Un vis în noaptea de Sânziene.*

Sala Băilor Eforieî. — Diseară mare bal mascat. Lume multă; animaţie mare. Bufet şi saloane particulare la dis-posiţia amatorilor.

Teatru Karageorgevicî. — Bal mascat.

Concert Rubinstein. — Excelenta orchestră de sub direcţia D-luî Rubin-stein cântă în fie-care seară la *Cafeneaua Naţională.*

Publicaţie

In ziua de *6 Februarie* curent, se va vinde prin licitaţie publică, de către admi-nistraţia avereî defunctuluî *Miltiadi Va-leonti, şeapte Cuptoare cărămidă arsă, află-toare pe locul Brateşuluî, moşia Spiridonieî*, din care unul, *cărămidă de sobe*, toate în cantitate ca de *2,400,000.*

Doritoriî de a cumpĕra, sunt rugaţî se să presinte în arătată zi, în localul *Trib. de Cuvurluiû, sala Audienţelor, Secţia II,* să concureze.

1893 Februarie 1. Administraţia.

Casa de Schimb „MERCURUL ROMÂN“

MICHAIL EL. NAHMIAS

Bucureşti, Strada Smârdan, 15

In faţa laterală a Băncel Naţionale, partea despre Poştă, alăturî cu casa de bancă a d-luî Chr. I. Zerlendi

Cumpĕră şi vinde tot felul de efecte publice, bonurî, acţiunî, lozurî permise române şi streine, sconteazǎ cupoane şi face orî-ce schimb de monezî.

Imprumuturî de banî pe deposite de efecte şi lozurî.

Cursul pe ziua de 6 Februarie 1893

	Casă fondată în 1884	Cump.		Vinde	
4%	Renta amortisabilă	83	50	84	25
5%	„ „	98	25	99	—
5%	Imprumutul comunal 1883	90	—	90	75
5%	„ „ 1890	90	50	91	50
5%	Scrisurî funciare rurale	96	—	96	50
5%	„ „ urbane	91	25	92	—
5%	„ urbane de Iaşî	81	25	82	—
6%	Obligaţiunî de Stat (Conv. Rurale)	102	—	102	75
	Florinî val. austriacă	2	09	2	12
	Mărcî germane	1	23	1	25
	Ruble hârtie	2	57	2	62

Numaî 5 leî pe an. — Orî-cine poate cere un numĕr de probă din *ziarul nostru financiar*, intitulat **„Mercurul Român“** care publică cursul şi listele de trageri la sorţî ale tuturor bonurilor şi lozurilor Române şi streine şi imediat se va trimete *gratis şi franco* în toată ţara.

Abonamentul anual pentru toată ţara costă numaî 5 leî. El se plăteşte înainte în timbre, mărcî saŭ mandate postale. Domniî abonaţî participă gratuit la maî multe premiî importante prevĕzute în ziar. Apare de 2 orî pe lună. Tot-d'o-dată acest ziar este un sfătuitor sincer şi imparţial pentru orî-ce daraverî de finance şi comerciŭ. A se adresa la casa de schimb **„Mercurul Român“**, Bucureştî, Strada Smârdan No. 15.

Bursa din streinătate

Bursa din Viena

De la 5 Februarie 1893.	Florinî
Napoleonul	9.63
Imperialul	—
Livra turcească	10.83
Arg. C. Pap	100—
Rubla	126.50
Anstalt	329.15
Renta perp. austr	99.20
aur „	118.40
aur ungară	116.20
argint austr.	98 80
Schimb asupra Londreî	121.45
„ „ Parisuluî	48.17
„ „ Berlinuluî	59.35
„ „ Amsterdam	100.50
„ „ Belgieî	—
„ „ Italieî	46.10
Tendinţă	

Bursa din Berlin

De la 5 Februarie 1893.	Mărcî
Napoleonul	16.25
Renta R. aur 5%	98.70
C. F. R. „	102.80
R. aur „ %	84.80
Imprum. municipal Bucureştî	97.50
Rubla	214.60
Disconto	191.75
Schimb asupra Londreî	20.365
„ „ Parisuluî	81—
„ „ Amsterdam	—
„ „ Vieneî	168.—
„ „ Belgieî	80.95
„ „ Italieî	—
Tendinţă	—

Bursa din Paris

De la 5 Februarie 1893.	Francî
Renta franc. 4½ la sută	106 10
„ „ 3 „ „	98.57
„ R. aur 5 „ „	—
„ Italiană	92 17
„ Ungară 5	97.18
Ext. Esp	62 43
Imprum. grecesc.	348—;
Bancă otomană	588.75
Datoria unif. Egipt	502 50
Loturî turceştî	—
Cec asupra Londreî	25 18
Schimb asupra Vieneî	205.75
„ „ Amsterdam	206.75
„ „ Berlinuluî	121.87
„ „ Belgieî	3/32
„ „ Italieî	3 5/8
Tendinţă	—

Bursa din Londra

De la 5 Februarie 1893.	L. St.
Noul com. englez	98½/16
Banca română	6¾
Schimbul asupra Parisuluî	25.35
„ „ Berlin	20.55
„ „ Amstedarm	12.03

Bursa Paris (Bulev.)

De la 5 Februarie 1893.	Francî
Renta franc 3%	98.65
italiană	92.30
Banca otomană	589,06
Tendinţă	—

Bursa din Francfort

De la 5 Februarie 1893	Mărcî
Renta R. aur 5%	92.02
„ „ „ 4%	84.10

Tipografia Modernă Gregorie Luis, Strada Academieî, 24